



Núm. 87 gener 2007

SUMARI

- Composició de la nova Junta..
- Recordatori termini presentació propostes de ponències i comunicacions.
- Nomenament de Paquita Sanvicén
- Espai d'Opinió: *Perquè la moda no és un objecte d'estudi frívol*. Joan Jiménez.

Coordinació: Eulàlia Solé

Secretaria: Montse Camps

Associació Catalana de Sociologia

Filial de l'Institut d'Estudis Catalans

M. Aurèlia Capmany, 14, 08001 Barcelona

Tels. 93 3248581/85

Fax: 93 270 11 80

Correu electrònic: acs@iec.cat

Web: En procés d'actualització

Composició de la nova Junta

El dia 14 de desembre de 2006 va tenir lloc l'Assemblea extraordinària de l'Associació Catalana de Sociologia. Després de l'exposició per part del President de les activitats realitzades durant el mandat de la Junta anterior, es va procedir a la votació per elegir els membres que haurien de compondre una nova Junta.

Els eixos principals de la candidatura que va ser escollida giraven al voltant de:

- Aparició amb caràcter anual de la publicació *Societat catalana*.
- Organització de tres esdeveniments: Congrés de la FES a Barcelona (2007), Congrés de l'ACS (2008), i participació en el I Fòrum de comitès científics de la ISA (2008).
- Potenciar la pàgina web de l'ACS.
- Promoció de la recerca d'alt nivell a Catalunya.

Tot seguit es consignen el noms de les persones que componen la nova Junta i la distribució de càrrecs, així com les responsabilitats a les diverses comissions de treball:

President: Oriol Homs Ferret

Vice-presidents: Arturo Rodríguez Morató
Josep Ma. Rotger Cerdà

Secretària: Teresa Sordé i Martí

Tresorera: Remei Casas Borràs

Vocals:

Jordi Busquets i Duran (Congrés de la FES)
Joaquim Casal i Bataller (Congrés de la FES i congrés ACS)
Màrius Domínguez i Amorós (Congrés de la FES)
Xavier Godàs Pérez (Conferències)
Encarna Herrera i Martínez (Revista electrònica)
Cristina López Villanueva (Premi sociòlegs)
Maite Montagut Antolí (Representant de la ACS a la FES i *Societat catalana*)
Enric Renau Permanyer (Pàgina web)
Eulàlia Solé Romero (Butlletí i responsable publicacions)
Marta Soler i Gallart (Conferències)

Recordatori termini presentació propostes de ponències i comunicacions

El dia 31 d'aquest mes de gener acaba el termini per presentar les propostes de ponències i comunicacions per al IX Congrés Espanyol de Sociologia.

Pel que fa als textos complets, s'hauran de trametre abans del dia 30 d'abril.

Informació completa a l'opuscle que han rebut tots els socis i sòcies.

Nomenament de Paquita Sanvicén

Membre de l'ACS i ex-secretaria de la Junta, Paquita Sanvicén i Torné ha estat nomenada Directora de Planificació i Foment de la Secretaria de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya. Es tracta d'un departament adscrit a Presidència en què sens dubte durà a terme la seva tasca amb la mateixa eficàcia i dedicació que la van caracteritzar a la seva etapa a la universitat.

Des de l'ACS, la nostra enhorabona i la satisfacció de que una associada assoleixi un alt càrrec a l'Administració catalana.

Espai d'opinió

Es poden oferir articles per ser publicats i enviar rèpliques curtes a la manera de *Cartes dels lectors*. En ambdós casos, dirigir-vos a Eulàlia Solé a l'adreça de la secretaria de l'ACS: Montse Camps acs@iecat.net

Perquè la moda no és un objecte d'estudi frívol

El camarlenc va adreçar la paraula al jove rei, i li va dir:

- *Senyor, us prego que aparteu de vós aquests pensaments tan negres i que us vestiu amb aquesta bella vestidura i us poseu al cap aquesta corona. Si no, com sabrà el poble que sou un rei si no porta vestidura de rei?*

I el jove rei el va mirar:

- *De veritat és així? –preguntà.- No sabran que sóc un rei si no porto vestidura de rei?*

- *És que no us coneixeran, senyor –exclamà el camarlenc.*

- *Jo em creia que hi havia hagut homes que tenien un aspecte reial –va respondre,- però pot ser és veritat el que dius.*

Oscar Wilde, *El jove rei*

Si el que diu Lipovetsky és cert, que *La moda se halla al mando de nuestras sociedades (13:2002)*, ¿hi ha algun tema més important per reflexionar que no sigui la moda?

Per si encara algú no s'havia adonat, la moda en general, i la del vestit en particular, és una de les manifestacions més globalitzada alhora que globalitzant que hagi sorgit mai de les relacions socials en el món modern. Si la seva importància en temps passats va ser notòria per configurar una nova realitat a través de la imatge diferenciant de qui podia fer ús i qui no de certes indumentàries, avui dia és inqüestionable per a aquelles societats post-industrialitzades que necessiten del benefici econòmic que durant el seu procés de creació genera en cadascuna de les transaccions internacionals.

Una manera de testimoniar la capitalitat d'aquest fenomen són els nombrosos estudis que en aquests últims anys han realitzat psicòlegs, antropòlegs, historiadors o sociòlegs amb el propòsit d'il·luminar no només les formes sinó també el contingut de la moda. La tasca no ha estat fàcil, i no ho serà en un futur pròxim. Bàsicament perquè hem assumit la dificultat intrínseca d'un objecte d'estudi que Marcel Mauss¹ va definir com a *fenomen social total* i que a més a més, amb el pas del temps, s'ha vist incrementat i fragmentat.

Per això, a ningú li pot sorprendre que René König situï el seu començament a l'albor de les cultures primitives prehistòriques (15:2002), que Lipovetsky ho faci en l'Edat Mitjana (23:1990) i, molts altres, no podent deixar de concebre'l com el resultat d'una major mobilitat social entre classes², ho emplacin en la Revolució Burguesa. Però aquesta no és la qüestió. El que importa és que aquesta multiplicitat plena de divergències i contrastos pugui permetre a algú, en algun moment, superar l'ofuscació i mostrar un camí pel qual poder passar. Per això, són ben vingudes les propostes que orienten sobre què és moda i què és consum de vestits, ajudant a entendre per què la moda, en el seu llarg esdevenir, gairebé ha desaparegut, mentre que el consum, reforçat per les noves tecnologies i l'augment del benestar social, econòmic i cultural, ha conquerit el mercat.

En aquest sentit, i com exemple, resulta interessant la proposta de Oscar Scopa quan escriu: *La moda se produce, en primer término, entre un vestido y sus secuencias. Es una secuencia con consecuencias en la que la moda ocupa el lugar vacío de expectativa entre objeto y objeto de una secuencia.* (11:2005)

És a dir, la moda es crea i es materialitza en un temps efectiu entre un objecte i un altre, entre un vestit i el següent. Des d'aquesta vessant, la moda és el conjunt d'espais funcionals on es desenvolupa la creació. On es concep i s'elabora una obra que té la finalitat de ser exposada. La resta, el que ve abans o després, correspon a altre tipus de fets col·laterals, no a la moda. I és en aquest sentit que podem dir que ningú vesteix moda sinó peces de roba.

Així mateix, Kawamura ens diu que considerar la moda com una peça d'abric amb valors materials crea confusió conceptual. I que si la moda aporta alguns d'aquests valors, que ho fa, aquests només existeixen en la imaginació i les conviccions de les persones. Atès que: *La moda non è l'abbigliamento visibile ma è l'insieme degli elementi invisibili in esso incorporati.* (11:2006)

Acceptar l'enfocament d'aquests dos exemples és acceptar que la relació entre l'espai de temps on es desenvolupa la moda i les circumstàncies que l'envolten, siguin polítiques, socials, econòmiques o culturals, inter-actuen i s'influencien mútuament. I és precisament per això perquè la moda no pot ser considerada una frivolitat sinó tot el contrari.

La moda, en paraules de Martínez Barreiros, és *sensible a lo que sucede y se crea, no sólo en su propio campo, sino también en campos adyacentes, y al movimiento general de todo el mundo social.* (64:1998). En altres paraules, el que fa la moda no és només ser capaç de respondre a les tendències i innovacions tèxtils o de les belles arts, sinó respondre també als esdeveniments polítics i canvis socials importants que tenen lloc durant el seu desenvolupament. I això, no té res de frívol.

Joan Jiménez
Sociòleg i dissenyador

Juan.JimenezG@campus.uab.es

Notes

- 1.- Citat per König, René (9:2002)
- 2.- A partir de diferents enfocaments, com puguin ser la superació dels estaments medievals per classes, la industrialització, la capacitat de desqualificar el passat de les societats modernes o la higiene, entre altres analistes Gavarrón, Lola (23:1989), Martínez, Ana (26:1998) o Scopa, Oscar (17:2005) situen l'inici de la moda en l'últim terç del segle XVIII, a partir de la Revolució Burguesa.

Referents bibliogràfics

Gavarrón, L. 1989, *La mística de la moda*, Barcelona, Anagrama.

Kawamura, Y. 2005, *Fashion-ology. An Introduction to Fashion Studies*, Oxford-New York, Berg; trad. it. *La moda*, Bologna, il Mulino, 2006.

König, R. 1985, *Menschheit auf dem Laufsteg (Die Mode im Zivilisationsprozeß)*, Carl Hanser Verlag München Wien; trad. es. *La moda en el proceso de la civilización*, València, Engloba, 2002.

Lipovetsky, G. 1987, *L'Empire de l'éphémère*, París, Gallimard; trad. es. *El imperio de lo efímero*, Barcelona, Anagrama, 2002.

Martínez, A. 1998, *La moda en las sociedades modernas*, Madrid, Tecnos.

Scopa, O. 2005, *Nostálgicos de aristocracia*, Madrid, Mario Muchnik